

ANGLIJA IN FRANCIJA STA SE SPORAZUMELI

PRIJATELJSKA ZVEZA POSTALA PRAVA VOJAŠKA ZVEZA—NA POTI JIMA JE EDINOLE ČEHOSLOVAŠKA

Francoški general bo vrhovni poveljnik armade obeh držav, dočim bo angleški admiral poveljeval skupnemu vojnemu brodovju. — Francija se bo v vseh ozirih strinjala z angleško vnanjo politiko. — V kratkem bo sklenjena prijateljska pogodba med Francijo in Italijo.

LONDON, Anglija, 29. aprila. — Anglija in Francija sta se včeraj sporazumeli, da spremenita svojo prijateljsko zvezo v pravo vojaško zvezo, ni sta se pa mogli sporazumeti glede vprašanja o bodočnosti Čehoslovaške.

Ministrska predsednika Chamberlain in Daladier ter vnanja ministra obeh najbogatejših in vojaško najmočnejših evropskih držav, lord Halifax in Bonnet, so po petih urah posvetovanja naznanili, da je bil v vseh vprašanjih, o katerih so razpravljali, dosežen popoln sporazum.

Na suhem, na morju in v zraku bodo vojaške sile obeh držav združene. Vrhovno poveljstvo, za katero je v svetovni vojni vzelo tri leta, da je bilo postavljeno, bo takoj pričelo poslovati. Francoški general bo vrhovni poveljnik skupne armade obeh držav, angleških admiral bo poveljeval skupnemu vojnemu brodovju in ravno tako bo Anglež poveljnik skupne zračne armade, kadarkoli bi bila napadena katera izmed dveh držav.

Anglija in Francija boste tudi takoj pričeli kupovati vojni material, posebno aeroplane, živež in vsakovrstni drugi material v Združenih državah.

V Franciji bodo skladišča napolnjena z municijo, bencinom in drugimi vojaškimi potrebščinami, da v slučaju vojne ne bo treba Angliji šele prevažati tega materiala čez kanal.

Anglija bo Franciji finančno pomagala, da ves ta material kupi na Čehoslovaškem, Romunskem, v Jugoslaviji in na Madžarskem. S tem se hočete obe državi pripraviti na vojno in obenem podpreti srednje-evropske države proti Nemčiji.

To bo v resnici prava tekma med angleško in francosko finančno silo ter nemškimi političnim pritiskom, da dobite petrolej iz Romunske, žito iz Jugoslavije in Madžarske ter municijo iz Čehoslovaške, predno bodo države osrednje Evrope zašle v nemški politični in gospodarski krog.

V vse to pa je Anglija privolila Franciji, ko ji je Francija pritrdila skoro v vsakem oziru glede angleške vnanje politike. Skoro popolnoma se je Francija sporazumela z Anglijo glede Italije in Španske. Celo glede Čehoslovaške je Francija popustila ter je sprejela izjavo angleškega ministrskega predsednika Neville Chamberlaina, ki je 24. marca v svoji izjavi rekel, da Anglija "ne jamči ničesar." V zameno pa je Chamberlain slednjič pristal, da saj v prihodnjih letih tudi za Anglijo pomeni meja ob Reni.

Pri dopoldanski konferenci je Francija ugodila trem angleškim zahtevam:

1. Da bo naglo sklenila prijateljsko pogodbo z Italijo in bo saj do sredine maja imenovala svojega poslanika v Rimu; 2. da bo priznala Italiji osvojitve Abesinije, in 3., da izvedenci izdelajo načrt, da bo zaprta francosko - španska meja po angleškem načrtu, po katerem bodo tuji prostovoljci odpoklicani iz Španske.

O sedanjih konferenci ne bo ničesar objavljeno pred Hitlerjevim odhodom iz Rima, ker niti Anglija, niti Francija nečete zbuditi nikake nevolje pri Hitlerju ali Mussoliniju.

Diplomati pa so prepričani, da se sedaj med Anglijo in Francijo oblikuje tesnejša zveza, kot pa leta 1914.

Nova stranka bo razcepila liberalce

SAMOMORI AVSTR. ŽIDOV

Do sedaj se je že usmrtilo okoli 2000 Židov. 12,000 jih je bilo aretiranih. — Mnogo jih je brez sledu izginilo.

BRATISLAVA, Čehoslovaška, 29. aprila. — Odkar je bila Avstrija priključena k Nemčiji, je izvršilo 2000 avstrijskih židov samomor, najmanj 12,000 pa jih je bilo aretiranih.

Četudi je vsakdo pričakoval, da se bo postopanje z židi sčasoma izboljšalo, je sedaj njihov položaj mnogo slabši, kot pa dve dnevi nazaj.

Njihov položaj je tem težji, ker so bili njihovi voditelji aretirani, uradi njihovih ustanov pa zaprti.

Medtem ko so v Nemčiji dovoljeni židovski listi, so v Avstriji prepovedani in avstrijski židje ne dobivajo nikakih poročil, razen nazijskih. Ker so tako odrezani od židov v Nemčiji, si mislijo, da so popolnoma zapušteni ter vsled tega obupajo in izvršujejo samomore.

Usoda 12,000 aretiranih židov ni znana in najbrže tudi nikdar ne bo. Pogosto je mogoče videti nazide, ki vlečejo na pokopališče mrtvaške vozove kjer razlože zapечатene krste. Na pokopališču ni nikdar povedano ime mrtveca in nikdo krste ne sme odpreti.

Nazidi so od dunajskih židov zahtevali, da prispevajo v nazijski sklad 800,000 šilingov, kolikor so prispevali Schuschniggovi vladi pod obljubo, da se bo njihov položaj izboljšal, ako prostovoljno prispevajo.

V Avstriji je bilo odpuščenih najmanj 80,000 židov iz javnih služb.

Na Dunaju nima noben žid avtomobila, ker je vse zapolnila vlada. Nazidi vdrijo v židovske hiše in prisilijo žide, da čistijo ulice.

Nekega dne so nazidi prisilili mlad zakonski par, ki je ravno prišel od poroke iz sinagoge in oba sta morala pometati ulico. Neka druga nevesta je morala pet ur pomivati tla.

NOVE RUSKE LADJE

Noben uradnik trdke pa ni hotel potrditi ali zanikati poročila, da bodo ladje dolge po 1000 čevljev. Toda nadomestni mornariški tajnik Charles Edson je v Washingtonu rekel, da bodo nameravane ladje zelo velike.

Ako bodo ladje v resnici dolge po 1000 čevljev, tedaj bodo večje, kot katerakoli bojna ladja na svetu. Anglija ima največjo bojno ladjo, križarko Hood, ki ima 42,000 ton in je dolga 860 čevljev. Združene države grade bojne ladje North Carolina in Washington, ki bosta imeli 35,000 ton in bosta dolgi 760 čevljev.

UNIJA MORA UPOŠTEVATI POGODBE

Sodišče je zavrnilo odločitev National Labor Relations Boarda. — Kompaniji ni treba zaposliti odpuščenih delavcev.

CHICAGO, Ill., 29. aprila. — Zvezno okrožno prizivno sodišče je podalo važno odločitev, tikajočo se delavskih odnosov. Razsodilo je namreč, da National Labor Relations Board ne more siliti delodajalca, da bi sprejel nazaj na delo delavce, ki kršijo pogodbo glede uravnave sporov.

S tem je porazen odlok National Labor Relations Boarda, da mora Columbian Enameling and Stamping Company v Terre Haute, Ind., zaposliti 250 delavcev, ki jih je odpustila tekom štrajka leta 1935.

Delavstvo nima pravice pustiti delo in zaštrajkati, — razen v slučaju, ki določa pogodba pogajanja. Pred štrajkom je sklenilo vodstvo tovarne z unijo pogodbo, da se bodo delavski spori reševali potom pogajanj, ne pa potom štrajka. S tem, da so delavci zaštrajkali, so kršili pogodbo.

SUDETSKI NEMCI

PRAGA, Čehoslovaška, 29. aprila. — Čehi vedno bolj zavračajo zahteve Konrada Henleina za sugetske Nemce in boječ se, da bi vlada ministrskega predednika Hodže dala Nemcem prevelike koncesije, je bilo na Karlovem vseučilišču, po tovarnah in uradih razdeljenih na tisoče pozivov, ki zahtevajo močno demokratsko vlado.

"Nismo proti Nemcem, toda proti vsaki reakciji, kjerkoli, pravi poziv, ki se kopčuje z besedami: "Živela armada, demokratska republika in predsednik dr. Edvard Beneš!"

Angleški delavski poslanec Arthur Henderson, ki potuje po osrednji Evropi in proučuje tamošnji položaj, je imel dve uri razgovor s predsednikom Benešem, nato pa se je z avtomobilom odpeljal v Maribor, da se sestane z voditeljem sudetskih Nemcev, Konradom Henleinom.

Bojna ladja, ki bi bila dolga 1000 čevljev, bi bila strahovito močna in bi imela do 50,000 ton. Ako bi tako ladja bila oborožena s 16 palčnimi, mesto 13 palčnimi topovi, tedaj bi mogla voziti po 32 vozlov na uro in bi bila zavarovana z močnimi oklopi.

Za zgradbo takih ladij bi treba zgraditi posebno ladjedelnico, katero bi po dokrajnih ruskih bojnih ladjah vporabljal ameriški mornariški departament za zgradbo svojih velikih ladij.

REPUBLIKANCI POTREBUJEJO AEROPLANE

Zadostovalo bi jim 300 aeroplanov. — Boji v zraku so bistveno potrebni. — Pred koncem vojne bodo uporabljali pline.

PARIZ, Francija, 29. aprila. — Mehški general Santiago J. Philemore, ki je bil nad eno leto pri republikanski armadi, pravi, da potrebujejo republikanci 300 aeroplanov, da bodo mogli zmagati.

General Philemore je poveljeval pri Guadalajari, Belchite in Teruelu, nazadnje pa je vodil defenzivno vojno pri Caspe v obrambo Leride. General je izvedenec v zračnem vojevanju in je uspešno zračne obrambe v Valenciji ter je v Barceloni zgradil zavetišča proti zračnim bombam.

General Philemore bo v kratkem odpotoval v Združene države na potu v Mehiko ter bo deloval za republikance, da bodo dobili vojni material iz Mehike.

Rekel je, da bodo republikanci branili vsako ped zemlje in bodo slednjič zmagali, samo ako bodo imeli dovolj vojnega materiala.

"Republikance najbolj ovira pomanjkanje vojnega materiala," je rekel general Philemore, "najbolj pa potrebujejo aeroplane in municijo. Na aragonski fronti ima pogosto vsak vojak samo puško in 15 nabojev, s katerimi se mora braniti proti tankom, artileriji in proti strašnim napadom iz zraka."

"Nizko leteči aeroplani so metali lahke bombe in celo ročne granate, ki so ubijale vojaške v zakopih. Naše izgube so bile strašne, kajti moji vojaki niso hoteli odnehati. Videl sem, kako so tanki vozili čez nje in videl sem druge, ki so s puškami kopili skušali razbiti oklope tankov."

"Ko bi republikanci imeli aeroplane, da bi mogli voditi napade, kot delajo fašisti, potem bi bila drugačna povest. Tedaj bi republikanci šli naprej in fašisti bi izgubljali zemljo, pa četudi bi bilo orožje enako."

General Philemore ima zelo zanimive podatke o vojevanju v zraku.

"Prave obrambe proti aeroplanom ni," je rekel, "izvemši aeroplane, ki se z njimi spušte v boj. Priletijo v višini od 7000 do 9000 čevljev in če jih v zraku ne napadejo aeroplani, tedaj se lahko naravnost spustijo na kak predmet, mečejo bombe in odlete nemoteno."

General Philemore je tudi rekel, da bo Španska, predno bo končana sedanja državljanska vojna, okusila vse strahote vojevanja s plini.

STALIŠČE LABOR PARTY IN PA DELAV. ORGANIZACIJ NEJASNO

Governer Philip F. LaFollette je z ustanovitvijo nove napredne stranke sprožil vprašanje, če bo s tem razcepil element, ki so se leta 1936 združili in omogočili predsedniku Rooseveltu ponovno izvolitev. Po mnenju nekaterih se bo demokratski stranki posrečilo obdržati v svojih vrstah večino svojih pristašev.

Včeraj so bili pri predsedniku Rooseveltu časniški poročevalci in so ga vprašali, kaj misli o tej najnovejši LaFollettevi potezi. Predsednik je zelo diplomatično odvrnil: — Čim več liberalnih elementov se organizira v dosego naprednih ciljev, toliko bolje bo za deželo.

Kakšno stališče bo zavzela Delavska stranka (Labor Party) napram LaFollettevi stranki, se še ne ve.

V New Yorku, kjer je pri zadnjih volitvah spravila Delavska stranka skupaj 500,000 glasov in z njimi omogočila izvolitev župana La Guardia, je rekel tajnik Alex Rose, da stranka ni bila povzročena na konferenco v Madison, Wis., in da ni imel nihče pravice govoriti v njenem imenu.

Nadalje tudi še ni znano, kaj bosta ukrenila z ozirom na novo stranko John Lewis, predsednik C. I. O., in Wm. Green, predsednik Ameriške delavske federacije.

POROKA KRALJA ZOGA

TIRANA, Albanija, 28. apr. — Grofica Geraldine Apponyi, 22 let stara hči bogate Amerikance, je postala prva albanška kraljica, ko se je poročila s kraljem Zogom, ki je vedno apal, da ga bo hotela vzeti kaka bogata Amerikanka.

Oče mlade kraljice je bil nekaj velik bogataš, ki pa je obubožal. Geraldino je najprej poznala kraljeva sestra, ko je prodajala v nekem budimpeštanskem muzeju cvetlice za mesečno plačo \$42.50.

Pri poroki so bili zbrani zastopniki tujih držav in razni albanški poglavarji v kraljevi palači iz rdeče opeke. Poroka je bila civilna, ker je nevesta katoličanka, kralj Zog pa mohamedanske vere. Priče so bile šest kraljevih sester, nevestine in njena mati, rojena Gladys Virginia Stewart iz New Yorka. Mati mlade kraljice je sedaj poročena s francoskim majorjem Giraultom in živi na francoski Rivieri.

Priči za kralja Zoga sta bila italijanski vnanji minister grof Galeazzo Ciano in turški princ Abid, sin bivšega aurskega sultana Abdul Hamida.

Po poročnih obredih in ko je bil oddan 101 strel iz topa, so albanški poglavarji zaorili: — "Živel kralj Zog!" Zog, kar pomeni v albanškem jeziku ptič, je nato pripeljal kraljico na balkon kraljeve palače.

JAPONSKO PRODIRANJE ZAUSTAVLJENO

Kitajci se trdno držijo Lunghaj železnice. — Japonci izrabljajo svojo moč in se bodo morali umakniti.

ŠANGHAI, Kitajska, 29. aprila. — Japonska armada se vedno prodira proti Lunghaj železnici, toda Kitajci poročajo, da so že izrabili svoje sile. Japonska armada, ki z juga prodira proti Sučovu, že mora z artilerijo obstreljevati Suhsien, 40 milj od Sučova.

Kitajci se junsko branijo proti Japoncem, ki s severa prodirajo proti železnici, toda Japonci so navzlic temu v 24 urah napredovali za tri milje. Ko so Japonci nekoliko poneshali s svojimi napadi, so pričeli Kitajci napadati in so na več krajih prebili japonsko črto.

Kitajci so tudi odbili tri nočne napade na Nikov, 10 milj severno od Tajerčvanga.

Nek kitajski častnik je rekel, da so Japonci že izmučeni in da jih bodo Kitajci vrgli nazaj ter razdeljali njihovo zvezo za dovažanje provijanta.

Kako vroči so boji v okolici Pihšijena, je razvidno iz kitajskega priznanja, da je bil v šesturni bitki uničen cel kitajski polk.

PEIPING, Kitajska, 28. apr. — Peiping je imel nemirno noč, kajti regljanje strojnje je bilo slišati do štirih zjutraj. Nek japonski častnik je rekel, da so imeli Japonci "nočne manevre", toda je pozneje priznal, da se nahajajo kitajski vstasi samo 14 milj od mesta.

OBLETNICA SCHWABOVE POROKE

LORETTA, Pa., 29. aprila. — Znani jeklarski magotec je praznoval danes v svojem tukajšnjem poletnem domu 35. obletnico svoje poroke. Slavnost se je vršila v najozjem družinskem krogu.

BRAZILJA NAROČA OD NEMČIJE

RIO DE JANEIRO, 29. apr. — Brazilska vlada je naročila od Nemčije 25 najmodernejših lokomotiv in več sto vagonov. Vse skupaj bo veljalo pet milijonov dolarjev.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Saks, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta
\$6.00	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.00
\$3.00	Za pol leta
Za četrt leta	\$3.50
\$1.50	

Subscription Yearly \$6.--

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčjujejo. Denar za naročnino naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

HITLERJEV OBISK

Italijanske oblasti skupno z mnogostevilno nemško policijo skušajo nemškemu kanclerju zagotoviti popolno varnost ob priliki njegovega obiska v Rimu.

Vsi ljudje, o katerih policija sumi, da imajo kako jezo na fuhrerja, so bili aretirani, zlasti se židovski begunci, ki so pribežali v Italijo iz Nemčije in zadnje čase iz Avstrije. V Italiji je zelo malo nemških in avstrijskih židov na svobodi.

Aretiranci pa niso poslani v ječe, temveč v koncentracijske taborišča in vojašnice, kjer bodo ostali, dokler Hitler ne odpotuje iz Italije. Vse ljudi, ki pridejo v Rim, Napolj in Florencia, policija natančno preišče in izpraša.

Vsi hišni posestniki in stanovniki v ulicah, po katerih se bo peljal Hitler, so morali podpisati izjavo, s katero so prevzeli vso odgovornost za vse one, ki bodo stali pri njihovih oknih.

Posebni detektivji so preiskali vse podulčne kanale, kjer bi mogla biti položena kaka bomba. Vsak dostop na strehe in balkone je prepovedan.

Več tisoč detektivov je v Rimu, Napolju in Florenci. Kjer koli se bo pokazal Hitler, tedaj bodo detektivji pomešani med ljudmi in bodo pazili na vsakega, ki bi bil le količkaj sumljiv.

Ulice bodo okrašene tako, da ljudje, ki bodo morali stati po občestnih hodnikih, ne bodo mogli popolnoma videti Hitlerja in da nikdo, ki bi mogoče hotel streljati na Hitlerja, ne bi mogel zadeti svojega cilja.

Hoteli so dobili najstrožji ukaz, da morajo policiji naznaniti prihod vsakega tujca.

Ob celi železniški progi od Alp pa do Napolja je že postavljena vojaška straža.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 29.50	Lir 500
\$ 11.65	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLE

Na izplačilo veljajh zneskov kot zgoraj navedeno, bodi v dinarjih ali brez dovoljenja ne bo boljše pogaja.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.--	morajo poslati	\$ 5.75
\$10.--	"	\$10.50
\$15.--	"	\$15.75
\$20.--	"	\$21.00
\$25.--	"	\$26.25
\$30.--	"	\$31.50
\$35.--	"	\$36.75
\$40.--	"	\$42.00
\$45.--	"	\$47.25
\$50.--	"	\$52.50

Priloge dobijo v istem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZA PRISTOJNO \$1.--

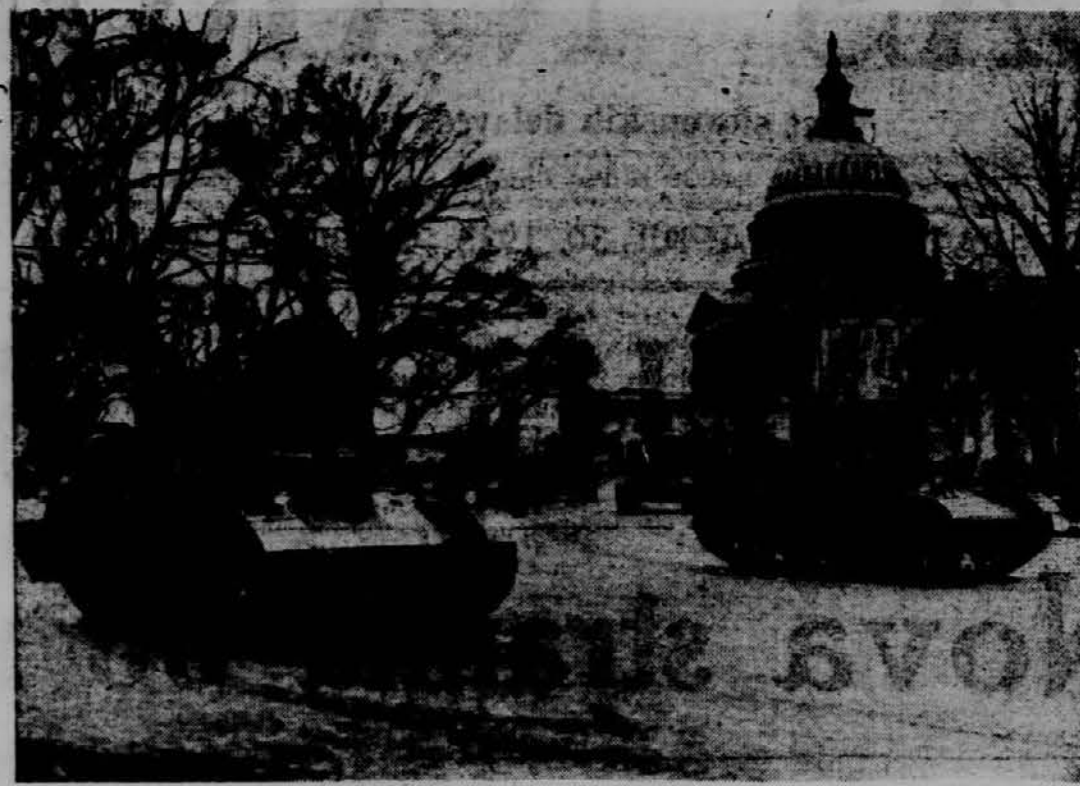
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO.

Naš nakazilo pri pošiljatelju obkroži vrsto (napremer obo, dvostr, tristr) denarjev odzema (fr, knji, tika) izplačila se najhitreje do- vija, poleg tega je na pošiljatelju, nekaterim, tudi namenoma. SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

"DAN ARMADÉ" V WASHINGTONU

Nedavno so praznovali v Washingtonu "Dan armade". Vojaška oblast je demonstrirala naj- modernejša orožja. Posebno pozornost so vzbujali tanki.

Iz Slovenije

PRED VELIKIM KAZENSKIM SENA- TOM

je bila razprava proti 26-letne- mu delavcu Francu Banfiču. 23-letnemu delavcu Antonu Banfiču ter 24-letnemu Antonu Pfajferju, ker so 13. dec. 1937 v Drekšu izropali krošnjarija Ivana Horvata ter mu odvzeli 100 din in razne tihotapske predmete. Navalili so nanj, ga zvezali, izropali ter ga nato vrgli iz hiše. Oba Banfiča sta razen tega bila obtožena zara- di neke tatvine, ki sta jo pri- znala, dočim se skušajo glede ropa izgovarjati drug na dru- gega. Sonat se ni mogel pre- pričati glede upravičenosti ob- tožbe ropa, pač pa je vse tri obtožence obsodil zaradi tatvine, in sicer Francu Banfiču na 6 mesecev ječe, Antonu Banfi- ču na 7 mesecev in Antonu Pfajferju pa na 5 mesecev ječe.

V SMRT, KER NI MO- GEL PROBOLETI ZE- NINE SMRTI

Težka družinska tragedija se je odigrala na velikonočni ponedeljek zvečer pri Serpo- vih. 19. marca je namreč umir- la žena 35-letnega mizarkega pomočnika Josipa Serpa, ki je uslužben pri nekem maribor- skem stavbeniku. Njena nenad- na smrt je Josipa Serpa tako potrla, da je zašel v taval o- kolji in da ni mogel najti po- mirjenja. Na velikonočni po- nedeljek je Serp spravi svoje otroke spat, sam pa se je podal v svojo sobo. Čez nekoliko ča- sa so otroci, ki niso mogli za- spat, slišali v očetovi sobi ču- den ropot. Zbežali so v očet- ovo sobo, kjer se jim mudil pre- fresljiv prizor: Oče je visel na vrvi. Prestrašeni so skozi ok-

no klicali sosede, ki so prihiteli na pomoč, sneli obešenca, ki se je obesil na okviru vrat, in pričeli z umetnim dihanjem, da bi ga zopet obudili k zavesti. Čez pol ure je Serp izdihnil. Zaprtil je poslovilno pismo, iz katerega je razvidno, da je izvršil samomor iz obupa, ker mu je njegova žena, s katero sta se zelo razumela, umrla. Družinska tragedija Serpovih je globoko pretresla vso sose- ščino.

NOŽ JE ZAPEL SVO- JO PESEM

na velikonočno nedeljo v Spod- njem Radvanju. Ko sta se vra- čala proti domu 26-letni posest- nik Franc Orešnik in njegov brat Rajko, ju je v bližini Čer- ničeve hiše dohitel neznani moški. Najprej je zamahnil z nožem proti mlajšemu bratu Rajku in mu ga zasadel v levo ramo. V istem trenutku se mu je postavil v bran starejši brat, hoteč svojega brata braniti. Neznanec pa je zamahnil nato z nožem proti starejšemu bra- tu Francu in mu zasadel nož v pleča in levico. Z veliko rano se je napadeni zgrudil na tla. Ker se je ves dogodek odigral v bližini Orešnikove domačije, so na klice prihiteli domači, na pomoč ter odpravili oba v bol- nišnico. Napadalec je po izvr- šenem napadu izginil v noč.

V SMRT S SVOJIMA DVEMA OTROKOMA

V Gorjah pri Bledu se je odigrala žalostna, ki je pretre- sla prebivalstvo daleč na okoli. Žena tvorniškega delavca, za- poslenega na Jesenicah, se je te dni nekaj sprla z možem in v obupu zastrupila s ciankal-

VELIKONOČNI SNEG NA ŠTAJERSKEM

Kakor lanska, je tudi letoš- nja velika noč za pisaneke pri- nesla sneg, samo da se ga le- tos ni nihče nadejal. Nedelja je bila še dosti topla in brez dežja, davi pa je začelo zjutraj najprej deževati, kmalu pa se je dež spremenil v sneg. Če- prav je bila zemlja še razme- rona topla, ni mogla snega sproti topiti, tako da je zlasti po hribih in po gornjih delih Savinjske doline popolnoma pobelil tla in obležal na neka- terih mestih po decimeter na debelo. Ljudje s strahom ča- kajajo jutrišnjega jutra, ker la- hko prehuda slana povzroči zla- sti na sadnem drevju in vino- gradih veliko škodo.

VELIK POŽAR PRI LITJI

Na veliko nedeljo zjutraj o- krog 5. je izbruhnil požar v go- spodarskem posloju gostilni- čarja Vojka Stribarja v Gradcu pri Litji. Plat zvona iz litijs- skega zvonika je v par minutah spraval na noge litijske gasil- ce, ki so nemudoma potegnili motorno brizgalno čez save- sti most ter jo s težavo namesti- li na bregu Save ob Samsovi ža- gi. Ker je bilo v skladišču par- tišče kilogramov sena, je bilo vse takoj v plamenih ter je kljub neumornemu gašenju o- stalo samo golo zidovje. Ga- silce je vodil poveljnik Zapu- šek ter so se šele okrog poldne- va vrnili od gašenja. Požar je nastal najbrž zaradi tlenja oglja, ki so ga vozniki prejšnji dan pripeljali v skladišče. Ne- kaj oglja najbrž se ni bilo čisto ugašeno. Škode je okrog 50 tisoč din. Stribar pa je bil za- varovan za 20.000 din. Sreča je bila, da ni bilo vetra, sicer bi bila v veliki nevarnosti Sam- sova parna žaga in poslopje, v katerem je pošta. Pri požaru se je nabralo mnogo radoved- nežev, ki bi bolje storili, če bi gasilec pomagali pri gašenju.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

EDINA SLOVENSKA POGREBNICA
V NEW YORKU IN OKOLICI
PETER JAREMA MME. JULIJA JAREMA
(za mrtve) (za žive)
Pogreb \$110. in VEČ
Predno greste kam drugam, pa če je še tako daleč, pridite, ali pa tele- foniруйте nam za pojasnilo.
Jutranje, da boste z našo postrežbo popolnoma zadovoljni.
NEW YORK, 2nd Ave. in Ave. A 207 PROSPECT AVE. - 2nd 145 St.
NEW YORK, Tel. 4-6666 4-6666 R. & O. N. Y. - 4-6666

PRIMORSKE NOVICE

Premog pri Ilirski Bistrici

Pri vasi Koseze pri Ilirski Bistrici so že več let iskali pre- mog, vendar ni o imeli nobe- nega uspeha. Z iskanjem so nadaljevali v presledkih in zadnje čase je neka italijanska družba med Kosezami in Malo Bukovo imela več sreče. Pod- jetje je po daljšem iskanju na- letelo na plast, iz katere bi z izkopavanjem lahko pridobiva- li premog. Po natančnih ugo- tovitvah pa so prišli do za- ključka, da izkopani premog ne bi bil za nikakršno uporabo. Sedaj proučujeva možnost, da bi v pešni tovarni, ki bi jo zgradili na licu mesta, izkopa- nemu premogu dodali neke pli- ne, da bi postal premog upora- ben za gorivo. Ta takorekoč na umetni način izdelani pre- mog bi prišel v promet v obli- ki opčke. Podjetje je zadelo o majdišču že prijavilo oblas- tem in vložilo prošnjo za po- trebno dovoljenje. Pričakuje pa izdatne pomoči od strani dr- žave, da bi lahko svoje načrte tudi uresničili. Vendar ni do- slej še nobenega upanja za kakšne posebne uspehe.

Nizke cene krompirja

Iz Trnovca na Krasu poro- čajo: Lanski jesen je bil pri- delek krompirja izdaten in marsikateri kmet je računad, da bo dobil za svoj pridelek precejšen izkupiček. Ker so jeseni prodajali krompir po 50 lir za 100 kg, je kmet z go- tovestjo računad, da mu bo po- nklad, ko jesenskih pridelkov povsod primanjkuje, dala večji izkupiček. Toda letos se je uštel. Cena krompirja je iz- redno padla, celo na 18 lir za 100 kg. Tudi povpraševanja po njem ni. Zato je marsikaj kmet obupan. Vso zimo je skrbno čuval krompir z namie- nom, da ga bo spomladi lahko in dobro prodal. Danes na ni- ma nobenega upanja. Nekatere kmetije so se odločili, da bodo sami peljali krompir v bliž- nja mesta na prodaj, drugi ga bodo pa porabili za prašičjo krmo.

V prvih treh mesecih leta 1938

se je v Trstu rodilo 993 oseb, umrlo pa 1099 oseb, torej zna- ša presežek smrtni nad rojstvi 106.

Iz Podgrada poročajo.

da so začeli delati novo cesto proti Munam. Pri Račavah se odcepi od glavne ceste Reka- Trst na južno stran skozi go- zdove in se priključi na cesto Mune-Volice.

Motociklistična nezgoda pri Gorici

V bližini Gorice je na ne- kem ovinku motociklist Danilo Erzetič, doma iz Petjejana pri Gorici, izgubil oblast nad vo- zilom ter padel tako silovito, da je dobil smrtonosne po- škodb po vsem telesu, od ka- terih bo težko okrevati.

DELO DOBE

izvežbane šivalke moških slam- nikov na Zig Zag in Box ma- šinah. QUALITY PANAMA HAT CO., INC., 27-29 WEST 4th STREET, NEW YORK (3x)

Peter Zgaga

ŽLAHTA

Na svetu menda ni bolj za- gonetne stvari kot je žlahta.

Nekoč bi me bil skoro razum- zapustil, ko sem poslušal člo- veka, ki je takole pripovedo- val začuden družbi:

— Jaz sem samemu sebi sta- ri oče. To je skoro neverjetno, pa je res. Strašna in žalostna resnica. Poslušajte torej, na- tančno poslušajte, da boste raz- umehi.

Pred leti sem se seznanil in- se poročil z vdovo, ki je imela odraslo hčer. Takrat se je zače- la moja nesreča.

Moj oče, ki je bil vdovec, se je pa v njeno hčer zaljubil in se poročil z njo.

Torej, da boste razumeli: Jaz sem se poročil z vdovo, moj oče pa z njeno hčerjo. Moja že- na je postala tašča svojega ta- sta. Moja pastorka je postala moja tašča, moj oče pa moj pa- storek.

Nato je rodila hči moje žene — to se pravi moja tašča (če- tova žena) krepkega sina. Fant se je lepo razvijal in hitro ra- stel. Kako tudi ne! Saj je bil vendar sin moje hčere moje že- ne, to se pravi vnuk moje že- ne. Jaz sem bil pa stari oče mojega pastorka.

— Sedaj, dragi rojak, ki ču- taš te vrstice, se pa lahko ma- lo pokrepčas, kajti zadeva po- staja čedalje bolj zagonetna. Možak je namreč nadaljeval:

— Pa tudi moja žena je rodi- la sina. Moj sin je bil brat hče- re moje žene, ki je vzela mojega očeta in je bila torej moja ma- čeha. Jaz sem pa postal nečak svojega lastnega sina. Moj sin pa ni bil le brat moje matere, ampak je bil obenem tudi vnuk. Ker je bil pa vnuk hčere moje žene, je bil obenem tudi prav- nuk svoje lastne matere.

Toda to še ni vse. Žlahta se bo še bolj zapletla.

Jaz nisem bil le mož svo- je žene, pač pa tudi njen vnuk. Moja žena je bila namreč ma- ti ženske, ki je potom možitve z mojim očetom postala moja mati. Kdo sem torej pravza- prav? Še nekaj! Ker je vzel moj oče polsestro svojega si- na, je postal svak svojega vnu- ka.

Možak, ki je imel s svojo žlahto tako strašno smolo, je že križem gledal in težko di- hal, ko je nadaljeval:

— Moj sin je torej sin moje stare matere, moj oče se je pa poročil z njeno pastorko. Vsled tega je moj oče sin, dočim sem jaz oče mojega očeta. Jaz sem sin mojega očeta, obenem pa tudi oče mojega očeta. Zato sem samemu sebi stari oče.

Iz tega razvidite, dragi čita- telji, in čitateljce, da je z žla- to zares velik križ.

Žlahta in spletki sta si se- stri; tašča je pa sestra.

S tem sem pa zopet v žlahto zašel in bi se kaj lahko vnovič zapletel. Tega pa nočem.

Raje premišljuje, če hočete in morete, žalostno usodo člo- veka, ki je tako srečen ali ne- srečen, da je samemu sebi sta- ri oče.

Najtežje je poslušati tistega, ki vam razlaga svoje sorod- stvo. Včas je namreč zadeva tako zavita, da ne veš, če bi mu verjel ali ne.

No, pa s tistim, ki je doka- zal, da je samemu sebi stari oče, že še gre. Hvala Bogu, da je še razmeroma zgodaj utih- nil.

Kajti če bi še par minut go- voril, stavim, da bi dokazal, da je po čudnem naključju postal samemu sebi stari mati.

Kratka Dnevna Zgodba

KLABUND:

JOCKEY

Zaključek konjskih dirk je bil izredno zanimiv in nepričakovan. Ko je "Imperator" vedel prav do sto metrov pred ciljem in se je zdela zmaga zagotovljena, se je nenkrat pogledala na četrtem mestu in svignila je skozi cilj v lahkem galopu, navidez prostem vsake utrujenosti, za celo konjsko dolžino pred "Imperatorjem." Vsi se je polastilo razburjenje, množica se je gnetla, jockeyi so poskakali s konj. Toda še predno so mogli jockeya Hasleya, ki je jahal "Atlanto" dvigniti iz sedla, se je jela kobila vzpenjati na zadnje noge in vrgla ga je, onemogočena na rušo. Padel je tako nesrečno, da se mu je zapilil kolč v prsi, jockey se je onesvestil.

Takoj so poslali po zdravnika, po reševalce, da bi ga odpeljali na kliniko. Teden dni se je boril jockey v silnih bolečinah s smrtjo. Bil je težko ranjen na pljučih, bljuval je kri. Noč za nočjo je prebedel strežnik ob njegovi postelji, usmiljenka ni mogla prenesti tolikega napora, v vročici je dobival napade besnosti, in sila steklih solz ga je metala z blazinice. In skozi vse njegove sanje je zvenela ena beseda, najprej boječe, tiho, jokajoče, potem pa proseče, zahtevajoče: "Tilly!" Po cele dneve je izgovarjal to besedo. Poskusili so prizanesljivo zvedeti od njega njen pomen, toda nikoli ni bil pri polni zavesti. Morda je to njegova nevesta, je dejal profesor, toda nihče ni vedel ničesar o nevesti. Morda je ljubica, je dejal mladi asistent s lokavim samoumevnim izrazom. Kakor drugi jockeyi, tudi on nikoli ni občeval z žensami polsveta ali damami iz družbe. Ugibali so na skrivno ljubico, toda mar bi ne prišla že davno vprašati, kako je z njim? Mar niso pisali o nesreči s sentimentalnimi komentarji vsi listi? Ali pa je dama iz višjih krogov, ki ne sme stopiti iz zaščitne tene svoje anonimnosti?

Vedno burneje, vedno bolj proseče in obupano je prihajalo iz bolnikovih ust ime Tilly. V nekem večjem listu je izšel podlistek pod naslovom: "Tilly..." za njim par pik, toda ničesar ni dosegel. "Tilly se ni oglašila."

Nekega dne, ko je poskusil strežnik viti Hasleya skozi stekleno cevko v usta škodolice mleka, je jockey planil pokonci in še predno ga je mogel strežnik zadržati, je tresel stekleno cevko ob tla, da se je mleko

razlilo po postelji, sam je pa pritiskal obraz na okno. "Tilly!" je zasepetal in oči so mu izstopile iz votlin. Doli na cesti je zarezgetal konj. Strežnik je to sporočil profesorju in tedaj je postalo vsem jasno. Hasley hrepeni po kobili po imenu "Tilly." Našli so jo v stajah gospoda W. Hasleyevega gospodarja. Bila je "Atlanta", ki ji je dal samo zase ime "Tilly" in samo zase jo je tako prekrstil, nihče drugi je ni smel tako klicati.

— Pustimo mu to veselje — je dejal profesor, — saj mu je itak ostalo samo še teden dni.

Nekega toplega jutra so pripeljali v očeje zavitega bolnega jockeya na dvorišče bolnice. Kristalno jasno sinje nebo se je bočilo nad poslopjem in migljalo za zelenim listjem lip. Nekaj rekonvalescentov tretjega razreda se je izprehajalo tiho in zamišljeno v umazanih sivih bolniških plaščih po stezicah. Kar se odprla vrata v ograji in "Atlanta" je pridvela na dvorišče. Plesala je v majhnih kočetnih korakih, mahala z repom ter postavljala glavo naravnost proti soncu. Na njenih prsih, pokritih z gladko dlako, se je odražala blesteča svetloba. Jockey je zatislil oči. Ko je slišal "Atlantino" korake, jih je odprl in radostno dvignil rame — zdaj je zarezgetal čisto blizu njega in tiho obstala. Mogel je doseči njeno glavo. Tresel se je in plakal. Strežnik mu je popravil vzglavje in tedaj jo je prijel jockey z obema rokama za glavo, jo pritegnil k sebi in poljubljal njene široke, po senu dišeče nozdri, okrog katerih se je vilo v komaj vidnih belih oblakih njeno dihanje.

"Tilly" je fantaziral v smehu in veselažen je globoko dihal. Profesor je zamahnil z roko v znak, naj kobilo odvedo. "Tilly" se je ozrla nanj z dolgim, gladkim pogledom, obrnila se je in iztegnila nogo,

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za štiri kraja stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

kakor da hoče kopati peščena tla. In predno se je kdo nadejal, je udarila jockeya naravnost v čelo. Bil je takoj mrtav. — Ganljiva smrt — je dejal stari profesor, — če odpravi ljubica človeka na oni svet, — je pripomnil mladi asistent in napisal mrliški list.

AMERIKA KOT ZAVETIŠČE ZA BEGUNCE

Dižavni tajnik Cordell Hull je povabil devetindvajset dežel na sodelovanje, da se prikrbi pomoč in zavetje političnim in verskim beguncem. Ko je predsednik Roosevelt izrazil svoje odobrenje načrta, da se ustvari poseben mednarodni odbor, ki bi se pečal z vprašanjem beguncev, je razložil, da, kar se tiče Združenih držav, ni treba nikakih novih zakonov za izvedbo načrta, da se zatirane manjšine prinesejo v to deželo. Obstoječe priseljeniške kvote za deželo, iz katerih prihaja večji del beguncev, so bile le deloma izpolnjene.

Posebno zanimivo je poudarjanje predsednika Roosevelta o tradicionalnem ameriškem stališču napram političnim beguncem. Namignil je, da se je ta dežela od 1789 naprej smatrala samo sebe kot pribežališče za take skupine.

In zares zgodovina dokazuje, da so politični in verski begunci bili znameniti izmed začetnih ustvariteljev Amerike, odkar je začela kolonizacija in naseljevanje.

Prihod 102 Pilgrimage na ladji "Mayflower" v decembru 1620, je zabeležil začetek priseljevanja zatiranih verskih in političnih manjšin na Angleškem. Ravno ta priselitev je bila usojena, da je jezik Amerike postal angleški in da se je mloga angleških tradicij in nazorov tukaj ndomačilo.

Pilgrinci so prišli v Ameriko iz svojega pregnanstva na Holandskem in za njimi je prišlo kakih dvesto tisoč Puritanskih beguncev, ki so ustanovili New Englandske kolonije. Tudi izmed njih, ki so vzgledali kolonijalno Virginijo, so bili mnogi kraljevski begunci, ki so bili pregnani, ko je Oliver Cromwell zavladal na Angleškem po odstavljenju kralja. Ustanovitelji kolonije Maryland pa so bili katoliški begunci, ki so prišli na obale reke Potomac v marcu 1634. Razvoj Pennsilvanije je bilo delo

zatiranih angleških Kvakerjev, ki jih je William Penn sem privedel. Konec je so se k njim pridružili množično številni nemški drugoverci, katerih priseljevanje je začelo s prihodom ladje "Concord" v oktobru 1. 1683. Dvanajst ali morda še več tisoč Hugonotov, francoskih protestantov, ki so sodelovali v razvijanju mnogih ameriških kolonij, so bili žrtve ostrih bojev in zatiranja na Francoskem. Isto velja glede Ircev, Škotskih Ircev in raznih narodnostnih manjšin, ki so se naselili v Novem svetu tekom kolonijalne dobe.

George Washington je poznal vlogo, ki so jo igrali begunci v rani ameriški zgodovini, ko je v svojem proglasu na Zahvalni dan v januarju 1795, dal izraz molitvi: "naj ta dežela postane čim dalje bolj varna in srečno zavetišče za nesrečne druge dežele."

Thomas Jefferson je v svoji proslavljeni predsedniški poselnici 1. 1801. poudaril, da je naravna ameriške narodne politike, da njena vrata ostanejo odpr-

ta političnim beguncem iz vseh dežel. V protestu proti zakonskim omejitvam napram tem inozemcem je izjavil: "Mar naj odrečemo nesrečnim beguncem gostoljubnost, kakršno so divjaki podelili našim pradedom, ko so pušili v to deželo? Mar zatiramo človeštvo naj ne najde nikakega zavetja na tem svetu!"

V toku svoje zgodovine je Amerika služila kot zavetje za politične begunce vsakega narazanja. Na primer, tekom francoske revolucije so pribežali razlastnjeni francoski posestniki in aristokrati, kasneje pa za časa Napoleona francoski revolucionarji. Vsek pravi, vrat v Evropi je imel za posledico priselitev v Ameriko mnogih tisoč zatirancev in nezadovoljencev.

Kongres je večkrat potrdil načelo pripuščenih političnih beguncev. Leta 1834 je podaril zemljišča mnogim stotinam poljskih beguncev. Leta 1851 se je zavzel za prihod Kossutha in mnogih njegovih pristašev, ki so bili tedaj ujetniki na

Turskem. Leta 1840 je prihrumelo veliko število Nemcev po izjavljani revoluciji. Odlični begunci so bili Carl Schurz, Giuseppe Garibaldi, Peter Kropotkin, Katerina Breskavska in Tomaž Masaryk. V sedanjem času smo doživeli ustanovitve "Univerze v pregnanstvu" v New Yorku, kjer predavajo begunski učenjaki iz vseh dežel.

V Labinju

so te dni pričeli graditi vodovod. Dela naj bi se dovršila že do prihodnjega leta. Labinj bo prejel vodo od velikega istrskega vodovoda, katerega odcepki proti Labinščini je pravkar v gradnji. Sedaj so pričeli misliti še na graditev posebnega javnega kopališča v Labinju. Kopališče naj bi se uredilo v pritličnih in kletnih prostorih občinskega doma, ki pa jih imajo sedaj v najemu delavske zadrage. Med občno in zadrugami je nastal spor, ker se slednje nočejo odreči svoji ugodni dolgoročni najemniški pogodbi.

Huda avtomobilska

nesreča pri Miramarju 14. aprila se je v Trstu v bližini Miramarja na prvi serpentin ceste pripetila huda avtomobilska nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Da bi ne povozil duška, ki je koračil čez cesto, se je neki avto ognil preveč na levo, pri tem pa strmo glavil čez rob ceste in pokopal pod seboj tri osebe, od katerih je bila ena takoj mrtva, dve pa sta hudo ranjeni.

V Abesiniji umrli vojaki

Italijanski listi objavljajo poročila o umrlih vojaki v Abesiniji v času od 1. do 31. marca. Umrlo je v tem času 12 častnikov, 8 podčastnikov, 22 vojakov in 13 milicnikov. Od začetka abesinske vojne pa do 31. marca 1938 je padlo v boju 1738 vojakov, za boleznijo jih je umrlo 2562. Skupna izguba znaša doslej 4300 mož.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnar. — Grad Rojinje. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradel. — Ponarejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klene postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridigi "Dustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlana vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zari-vajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že napravljeno delo in katere žrtev je tisoč in tisoč delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritim, ki mestoma kulminira v grandioznih opisih in dogodkih. Tunel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

259 strani ... \$1.20

SPOMIN NA STARO DOMOVINO

"NAŠI KRAJI"

ZBIRKA 87 SLIK iz vseh krajev Slovenije. V finem bakrotisku na dobrem papirju, v velikosti 5x7 1/2 inčev.

Ta krasna zbirka, vas stane samo \$1

SPADA V VSAKI SLOVENSKI DOM

Največja zaloga slovenskih knjig

v Ameriki

V knjigarni "Glas Naroda" lahko dobite vsakovrstne slovenske knjige naših priznanih pisateljev: Cankarja, Tavčarja, Jurčiča, Pregelja, Kmetova, Milčinskega, itd. V zalogi imamo prevode del svetovnoznanih mojstrov: Gospodarske, gospodinjke in potniške knjige, igre, pesmi, senljive.

Ljubitelji lepe knjige naj pišejo po cenik knjig, ki jih imamo v zalogi.

Cena \$1.50

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

81

Toda Anita in Herma pogledate poškodovani kraj Anitinega avtomobila. Vse je bilo izborna popravljeno. Otroka pa medtem veselo plezata po velikem avtomobilu. Herma naglo steče k njima in jih spravi iz avtomobila. In ravno hočejo vsi iti dalje, ko Herma naenkrat na zadnjem koncu zagleda številko avtomobila 1722. Nehote se zgane. To številko si je tako vtisnila v spomin, da takoj ve, da je to bila številka avtomobila, iz katerega je padel rumeni ovitek. Široko odprtimi očmi ogleduje veliki avtomobil. Da, ravno tako velik je bil avtomobil in prav gotovo je imel to številko.

Anita se obrne k Hermi: "Pojdite vendar, Herma. Kaj pa stojite tukaj, kaj vas tako vleče k avtomobilu?" Herma si potisne lase s čela. "Oh — to je zelo čudno!" "Kaj pa?" "Avtomobil — številka — en tak avtomobil z ravno isto številko sem tudi jaz enkrat srečala, ko sem potovala v Koblenz. In — ko je ravno ta avtomobil vozil mimo mene, sem videla, da je gospod, ki je v njem sedel, sčel svoj površnik in ga je vrgel čez sedež. In tedaj je padel velik rumen ovitek na cesto."

Anita začudeno obstane. "Velik rumen ovitek?" jo vpraša brez sape. Herma prikima. "Da zapečaten je bil s petimi pečati in je imel napis: Po moji smrti naj ga odpre ravnatelj mojega podjetja. Ovitek sem namreč jaz pobrala."

Anita razburjena strese Herma za ramo. "Sedaj, in — in — Herma, za božjo voljo, govorite, kje je ta ovitek?" Herma jo začudeno pogleda. "Moj Bog — vendar ne spada ravno na Lindeck? Toda — najbrže — ravnatelj mojega podjetja — moj Bog — to bi moglo biti! Slednjič je vendarle bil isti avtomobil, torej spada tudi ovitek tu-sem."

Anita jo zopet strese za ramo. "Govorite vendar — kje je ovitek?" Herma jo debele pogleda. "Moj Bog, saj sem vendar pregledala vse časopise, ako se bo kdo, ki je ovitek izgubil, oglašil. Pa ničesar nisem našla. In tako sem ga položila v svoj kovček in nanj pozabila. Sedaj šele mislim zopet nanj, ko sem zagledala številko avtomobila."

"Saj ga imate še! Oh, hvala Bogu, hvala Bogu!" vzklikne Anita polna veselja. Herma jo začudeno gleda. "Ali je kaj tako važnega?" "O, moj Bog — pa kako važen, Herma! Ali ovitka niste odprli?"

"Ne, seveda ne: do tega nisem imela nobene pravice." Veselo pritisne Anita poljub na Herminine lice. "Moja najdražja Herma, ali pa imate v resnici še ovitek?" "Seveda, v moji omari je v kovčegu. Toda sedaj mi povejte vendar, kar je pravzaprav s tem ovitkom?" "Herma, s to najdbo ste Gunnarju Lundstronu napravili največjo uslugo, kakoršno je mogel njemu sploh kdo napraviti!"

Hermine oči začare. "Res? Ali pa ni že prepozno? Ali nisem ničesar zakrivila, ker nisem prej o tem govorila?" "Vse to je mogoče popraviti. Tečite hitro v svojo sobo, Herma, prinesite rumeni ovitek. Jaz pa grem za nekaj časa z otrokoma k Gunnarju in mu bom povedala, da imate rumeni ovitek. Nato bo takoj z menoj prišel."

"O — potem pa je ravno gospod ravnatelj, ki naj to pisno odpre!" "Seveda, in zanj gre za mnogo, zelo mnogo. Hvala Bogu, da ste ovitek pobrali. To je samo nebo naklonilo. Pojdite, takoj pridem z Gunnarjem k vam. Pojdite po ovitek, toda priti mora samo v Gunnarjeve roke. Dobro se zapomnite: nikdo drugi se ga ne sme dotakniti. Vse drugo boste izvedeli pozneje."

Anita pusti Herma in gre v Gunnarjevo pisarno. Naglo mu pove, kaj se je dogodilo pri garaži in Gunnar gre takoj z njo v skrbah, da ovitek, ki je na tako čuden način vendarle našel pravo pot, pride v njegove roke.

Herma steče v grad v svojo sobo. Z nemirnimi rokami odpre omaro in v kovček ter z globokim vzdihom vzame tako dolgo shranjeni ovitek. Pritisne ga k sebi, srečna, da je, kot je rekla Anita, Gunnarju Lundstronu s tem izkazala veliko uslugo. Niti najmanj ne slutiti, kako važne listine so v ovitku in še manj slutiti, da je bil za baronico Seebachovo in njena dva otroka ravno toliko vrednosti. Drugače bi ga mogoče na potu skozi grad skrbno skrila pred očmi vseh. Tako pa ga nese v odprtih rokah, ko ravno ta trenutek pride iz svoje sobe baronico Seebachova. Vidi Herma, vidi tudi dobro poznani ovitek v njeni roki in naglo stopi k njej.

"Kaj pa imate tukaj?" "O, to je — to je last gospoda ravnatelja Lundstroma." Stara gospa natančno pogleda ovitek in ni več v dvomu da je isti ovitek, ki ga je njen sin izgubil. Kako je nenadoma prišel v roke tega dekleta, ni vedela, ve samo, da ji ga mora za vsako ceno vzeti.

"Ne, to je moje. Takoj mi dajte ta ovitek!" Pri tem stopi tik pred Herma in ji hoče ovitek vzeti. Toda Herma odskoči. Anita ji je rekla: "Priti sme samo v Gunnarjeve roke, nikdo drugi se ga ne sme dotakniti." In zato bi se zanj branila tudi s svojim življenjem.

"To je last ravnatelj Lundstroma," zopet reče in naglo steče mimo baronice proti stopnicam ter naglo steče v njih. Gospa Benata ji sledi in glasno zakliče: "Držite tatico; vkradla mi je dragocene listine!"

Herma pa ne postoji, hiti po stopnicah v prvo nadstropje, za njo pa baronica, kolikor naglo more. Vedno pa kriči: "Držite tatico!"

Najbrže zagleda spodaj v veži svojega sina Kurta. Glasno in evareče mu zakliče: "Daj jo Kurt, ima rumeni ovitek, vzemi ji ga!"

(Dalje prihodnjik.)

Pri črnih pritlikavcih

Afriški popotnik Karl A. Diehl je pripovedoval:

Visoko gori v Belgijskem Kongu, 8 dni hoda od Albertovega jezera, živi v pragozdu Ituri narod pritlikavcev, ki jih imenujejo Pigmejci. Drugi zamorci se teh ljudi boječe izogibljejo, kakor se pritlikavci sami izogibljejo drugih ljudi.

Kot popotnik, ki sem že nekaj let popotoval po Afriki, sem se v pragozdu Ituri ustavil celih 7 mesecev. Med tem časom sem dobil priliko, dočim spoznam življenje in delovanje tega naroda. Blizu me je ozemlja Kongo smo se slučajno seznanili z nekaterimi možmi tega malega rodu. Mali možje so se namreč pravkar vračali iz sosednje vasi, kamor so nesli znamenja svoje blago. Tako se je zgodilo, da se nam niso mogli izmuzniti, da bi bili najrajši kar pobegnili od nas. Pigmejci se namreč Evropa skrbno izogiblje ter je pred njim za čuda plašen. Ker pa so že zašli med nas, smo morali porabiti vso svojo zgovornost, da bi jih pregovorili, naj bodo naši vodniki ter naj nas vodijo k vsem svojega rodu. Morali smo jim dati mnogo "blestečih" daril, preden smo jih pridobili za svoje vodnike. Pa so nas vendar hoteli oecaniti. Ti ljudje so sicer majčkerni, so pa od sile bistri in zviti.

Ko smo hodili pod njihovo vodstvom še več dni, smo nazadnje spoznali, da so si naši mali vodniki prizadevali, da bi nas privabili v stran od vasi svojega rodu. Zato smo jih pustili in sklenili, da bomo poskusili srečo na svojo pest. In res nam se je potem posrečilo, da smo našli pravo vas Pigmejcev, kamor smo si tako močno želeli. Ko pa so nas mali va-

ščani zagledali, se je vse poskrilo. Ko je minilo pol dneva, so si šele nekateri bolj pogumni upali na dan ter so nas od daleč opazovali. Mi pa smo jim začeli metati razna darila, steklene bisere, razne verižice in drugo ceno kramo, kar so poželjivo pograbili in spet izginili.

Medtem smo se utaborili pred vasio, postavili smo svoje šotore, zakurili ogenj ter smo jim tako dali vedeti, da nas ni volja kar tako zapustiti pigmejsko vas, ne da bi se seznanili z vaščani. Ljudje pa so nas gledali, kaj počenjamo, dokler se ni vaška mladež prva opogumila ter nas je prišla od blizu zijat. Ko je zvečer naše taborišče bilo popolnoma urejeno in smo že postavili svoje straže, si je celo nekaj starejših Pigmejcev upalo priti bliže. Da bi jih pridobili zase, smo jim ponujali cigarete. To je pomagalo, led je bil prebit. Sprevideli so, da nismo prišli semkaj ropat. Po naporni dnevi hoji so nas pustili mirno spat vso noč. Drugo jutro pa smo že brez ovir smeli k njihovem poglavarju. Ta je s svojim bobnom vse vaščane poklical na prostor sredi vasi, kjer je vsak vaščan od nas dobil v dar kako darilec, bodisi mlo, svečke, vžigalce, cigarete, verižice ali kaj podobnega.

Kmalu smo se prepričali, da ti Pigmejci nikakor niso tako leni, kakor navadno o njih trdijo. Z najbolj preprostim orodjem izdelujejo najkoristnejše domače in kmetijske orodje, izrezljujejo čudovito lepe slonove glave in živalske podobe v svoje stolčke. Ponosno so nam kazali umetniško narejene strele, loke in sulice, kar je njihovo edino orožje, ki z njim streljajo tiste redke ptice, kateri so jim potem za edino mesno hrano. Sicer pa se po večini žive od gob in divje špinače, ki je je v pragozdu na pretek. Koče pa so narejene iz posušenih bananovih listov.

Vsa večja opravila skupno izvršujejo ter medtem pojejo monotone pesmi, ki jim prihajajo iz grla. Prav za prav so nekoliko narod trgovcev. Kupčujejo s slonovo kostjo. To je edina stvar, zaradi katere prihajajo v kupčijske in druge zveze z zamorskimirodovi, ki prebivajo več dni daleč. Tjaka-hodijo prodajati svojo slonovino, dasi so sicer zelo boječi in ne marajo za druge ljudi.

Zanimivo pa je, kako pridobivajo slonovino, ki seveda nje-ne prave vrednosti ne poznajo. Kajpada ne hodijo iskati slonov, ki bi bili kje poginili, kar

SKUPNO POTOVANJE V STARO DOMOVINO BREMEN

Z BRZOPARNIKOM

3. JULIJA, 1938

BIZI VLAK V CHERBOURGU ZAJAMCI UDOBNO POTOVANJE DO LJUBLJANE

Potnike bo spremljal
IG. HUDE
Uradnik Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street New York, N. Y.

Strokovnjaški nasveti glede vizejev za priseljence in obiskovalce

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

Obiščite Jugo-lavijo to leto! Pridružite se enemu osebnih vodnih pomladnih ali poletnih izletov na Cunard White Star Line in uživajte v družbi svojih rojakov razkošne ugodnosti... Dobro kuhinjo... udobno postrežbo... prijetno zabavo. Vse to je proslavilo to prago in jo priljubilo našim rojakom ter potnikom v splošnem.

AQUITANIA

1-15 JUNIJA, 13. JULIJA

GEORGIC

28. MAJA

pod vodstvom M. Ekerovicha

HRVATSKO PEVSKO DRUŠTVO "ZORA" PRIREDI IZLET NA GEORGIC — 28. MAJA

POD OSEBNIM VODSTVOM

Glede podrobnosti in prostorov se obrnite na svojega lokalnega zastopnika ali na

CUNARD WHITE STAR

25 Broadway New York City

je itak silno redko, in ves čas niti enkrat nisem našel kakega slonovega trupla. Pač pa se poslužujejo drugačnega boljšega načina. Lotijo se vsi skupaj, da naredijo past za slona. Ob obeh straneh steze, po kateri hodijo sloni, napravijo močne pregrade, vmes na stezi pa

skopljejo 3-4 m globoke jame. Na ližane ob pregradi privežejo močan hloč, ki je na koncu zakoničen in je v njem še zastrupljena konic. Sprožilo pa je v jami. Ko slon pride in pade v jamo, se sproži past, kol pade z vso težo slona na hrbet in ga predere. Tako žival kmalu pogine, nakar mu Pigmejci izrežejo zobe ter jih skladajo v velike skladovnice ob poglavarjevi koči. Ko pride čas kupčije, jih določeni možje odnese k zamorskim vsem ter jih tankaj zamenjajo za svoje potrebščine.

Evropci navadno mislimo, da so Pigmejci kak pokvečen in zaostal rod. Pa niso. Njihovi novorojenčki niso prav nič manjši, ko naši. Do svojega 10. leta se telesno in umsko prav tako razvijajo kakor drugi zamorski otroci. Potem pa zastane rast in obraz se začne starati, da je kmalu grd. Še grši pa so, ker imajo na obrazu polno izpuščajev, kar se dogaja tudi pri zamoreh. Zdravijo pa se le z domačimi zdravili ter se branijo vsakršnega drugačnega zdravlila.

Pigmejci je kvečjemu 120 cm visok ter doseže starost 45 do 50 let. Pogovarjajo se na vso moč živalno ter pri tem otepavajo z rokami in nogami. Kakor pri drugih zamoreh tudi pri njih ples izraža višek veselja. Njihov najbolj priljubljeni ples pa je "ples s palico". S palico tolčejo po kakem trdem lesu, ki potem čudno doni. Vmes poje boben oni pa z ro-

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

2. maja: Europa v Bremen
4. maja: Normandie v Havre New York v Hamburg
6. maja: Vulcania v Trst
10. maja: Bremen v Bremen
11. maja: Queen Mary v Cherbourg Hansa v Hamburg
12. maja: Champlain v Havre
14. maja: Rex v Genoa
18. maja: Normandie v Havre Europa v Bremen
21. maja: Saturnia v Trst
25. maja: Queen Mary v Cherbourg
27. maja: Lafayette v Havre Bremen v Bremen
28. maja: Conte di Savoia v Genoa

1. junija: New York v Hamburg Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
3. junija: Europa v Bremen
4. junija: Roma v Genoa
7. junija: Ile de France v Havre
8. junija: Queen Mary v Cherbourg Hansa v Hamburg
11. junija: Rex v Genoa Columbus v Bremen Champlain v Havre
15. junija: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Bremen v Bremen
18. junija: Normandie v Havre Bremen v Bremen
18. junija: Conte di Savoia v Genoa Aquitania v Cherbourg
21. junija: Lafayette v Havre Europa v Bremen
22. junija: Queen Mary v Cherbourg Ile de France v Havre
25. junija: Vulcania v Trst
29. junija: New York v Hamburg Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
2. julija: Bremen v Bremen Champlain v Havre Rex v Genoa

kami ploskajo svoj takt. Ko tako plešejo, rožljajo njihovi beški iz posušenih kosev ne-kake buče. Ta svoj stari ples plešejo ti mali ljudje, kadar je kaka svatba, ki smo eno doživeli med njimi, ali pogreb ali rojstvo. Tudi ob svojih praznikih, ko se zahvaljujejo za letino, plešejo.

V pragozdu Ituri živi kakih 50,000 teh ljudi. Vsi so istega rodu, vendar so med njimi ne-kateri rodovine bolj imenitne ko druge. Gozd je razdeljen po družinah in druga druge ne smejo motiti. Le, kadar tako določijo poglavar se smejo sniti k skupnim sestankom. Tedaj jih poglavar skliče vse s svojim bobnom, ki bobna novico vso noč. Kakor Morzejevi znaki se slišijo potem glasovi drugih bobnov, ki poglavarjevemu od-govarjajo. To nočno bobnanje v pragozdu Ituri me je najbolj pretreslo.

DEMONSTRACIJE V PARIZU

Prizor pred Luxenburško palačo tekom demonstracij proti francoskem senatu, ki ni hotel dati večje oblasti vladi bivšega ministrskega predsednika Bluma.